

תמצית דוחות כספיים ליום 31 במרס 2017

תוכן עניינים

3	דוח הדירקטוריון והנהלה לרבעון הראשון לשנת 2017
4	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
30	סקירת הסיכונים
57	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
59	הצהרות לגבי גילוי בדוחות
61	דוח כספי רבעוני
63	חוות דעת רואה החשבון המבקר
157	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח לדוח הרבעוני
157	ממשל תאגידי
160	פרטים נוספים
169	נספח
173	מילון מונחים
180	אינדקס

דוח הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות

רשימת לוחות הכלולים בדוחות		
7	מידע כספי תמציתי תקופתי	1
11	הרכב הרווח המימוני – נטו	2
11	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו	3
12	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית	4
12	פירוט העמלות וההכנסות אחרות	5
13	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	6
13	פירוט ההוצאות האחרות	7
15	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	8
15	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	9
16	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	10
16	אשראי לציבור לפי מגזרי פעילות	11
16	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	12
18	הרכב תיק ניירות הערך	13
19	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	14
22	הרכב ההון לצורך חישוב יחס ההון	15
25	תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מיגזרים	16
33	סיכון אשראי בעייתי	17
35	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	18
38	חשיפה למדינות זרות	19
42	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית	20
43	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית	21
46	החשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית	22
54	חשיפות ההון הפעיל לשערי חליפין ואינפלציה	23
55	רגישות הון הבנק לשינויים בשערי חליפין	24

דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 במרס 2017

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

<u>5</u>	תיאור פעילות הבנק
<u>6</u>	מידע כספי תמציתי עיקרי
<u>8</u>	הסיכונים העיקריים שהבנק חשופ אליהם
<u>8</u>	יעדים ואסטרטגיה
<u>9</u>	מידע צופה פני עתיד

דוח הדירקטוריון והנהלה לרבעון הראשון של שנת 2017

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 14 במאי 2017 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק אוצר החייל בע"מ לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

פעילות הבנק

פעילותו העסקית של הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:
- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטוין בהכנסות ריבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות, בתחומי ניירות הערך, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים, מט"ח, סחר בינלאומי, וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת הנוסטרו של הבנק וניהול סיכוני שוק ונזילות.

עיקר פעילותו של הבנק הינה פעילות קימעונאית. הבנק פועל באמצעות 47 סניפים ושלוחות, חלקם ממוקמים בקירבת ובתוך בסיסי צה"ל ומשרתים את לקוחות הבנק מקרב אוכלוסייה זו. חלקו של הבנק בקרב אוכלוסיית מערכת הביטחון גדול באופן משמעותי מחלקו במערכת הבנקאית. הבנק פועל בקרב לקוחותיו באמצעות שתי חטיבות עסקיות עיקריות:

החטיבה לבנקאות קימעונאית - מרכזת את פעילות הסניפים של הבנק בתחומי הבנקאות האישית, הפרטית והעסקים הקטנים ואחראית על תחום הבנקאות הישירה על מגוון פעילויותיה ועל הפעילות בשוק ההון ופעילות הייעוץ הפנסיוני. החטיבה ממונה על תחום השיווק והפרסום של הבנק. מנהל החטיבה הקימעונאית אחראי לפעילות התפעול והלוגיסטיקה המתבצעת בעיקרה באמצעות הבנק הבינלאומי.

החטיבה לבנקאות עסקית – מנהלת את פעילות הבנק בתחום הלקוחות העסקיים, אחראית לאישורי אשראי ללקוחות בסכומים שמעבר לסמכות מנהלי הסניפים, אחראית על יחידת הבקרה העוסקת באיתור, סיווג וטיפול בלווים במעקב ובעייתיים ועל יישום נוהלי הבנק באשראי וכן אחראית לניהול מערך גביית חובות.

מידע כספי תמציתי עיקרי

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב- 16.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 39.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 57.9%.

השינוי ברווח הנקי ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד משקף בעיקר:
- קיטון בהכנסות ריבית נטו בסך של 32.5 מיליון ש"ח הנובע מהכנסות ריבית בגין שנים קודמות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד וקוזזו בחלקן בגידול במרווח על אשראי וגידול בהיקף הפעילות.
- גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 14.1 מיליון ש"ח מזה שינוי בהפרשה הקבוצתית בסך 9.1 מיליון ש"ח המבטא בעיקר שינוי שלילי במקדמי ההפרשה ברבעון הראשון של 2016.
- קיטון בהכנסות מימון שאין ריבית בסך 1.0 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מפעילות במכשירים נגזרים.
- גידול בהכנסות מעמלות בסך 2.8 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מעלייה בהכנסות מעמלות מטיפול באשראי.
- קיטון בהוצאות שכר בסך 3.1 מיליון ש"ח הנובע, בין היתר, מירידה בכח אדם בקיזוז השפעת הסכמי שכר.
- קיטון בהוצאות התפעוליות בסך 1.4 מיליון ש"ח המשקף בעיקר קיטון בהוצאות עיבוד נתונים ותקשורת.
- ירידה בשיעור ההפרשה למס הנובעת מהשפעת הירידה בשיעור המס על יתרת המיסים הנדחים בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב- 5.51% בהשוואה ל-14.08% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך נכסי הבנק ליום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 20,980.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 20,773.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 1.0%.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 12,767.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 12,380.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 3.1%.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרס 2017 הסתכמו ב- 17,396.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-17,268.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 0.7%.

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 1,229.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1,208.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 1.8%.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ליום 31 במרס 2017 עמד על שיעור של 10.68% בהשוואה ל- 10.63% ביום 31 בדצמבר 2016. יחס ההון הכולל עמד על 13.28% בהשוואה ל- 13.39% ביום 31 בדצמבר 2016.

נתונים עיקריים מידע כספי תמציתי תקופתי

	ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
	2016	2016	2016	2017	
מדדי ביצוע עיקריים (באחוזים)					
תשואה להון עצמי	6.97%	14.08%	5.51%		
תשואה לנכסים	0.4%	0.8%	0.3%		
יחס הון עצמי רובד 1	10.63%	10.96%	10.68%		
יחס המינוף	5.56%	5.77%	5.61%		
יחס כיוסי הנזילות	352%	441%	315%		
יחס יעילות	75.4%	68.3%	78.2%		
מדדי איכות אשראי עיקריים (באחוזים):					
שיעור הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור	1.13%	1.03%	1.07%		
שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור	0.96%	0.92%	0.82%		
שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור	0.14%	0.06%	0.49%		
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לתקופת הדיווח (במיליוני ש"ח):					
	שנינו לעומת רבעון 1 של 2016	שנת 2016	רבעון 1 2016	רבעון 1 2017	
רווח נקי מיוחס לבעלי המניות	(57.9%)	83.8	39.0	16.4	
הכנסות ריבית, נטו	(23.2%)	451.4	140.2	107.7	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	-	27.4	(3.7)	10.4	
הכנסות שאינן מריבית	3.4%	236.8	55.5	57.4	
מזה: עמלות	5.1%	221.0	54.5	57.3	
הוצאות תפעוליות ואחרות	(3.4%)	518.6	133.6	129.1	
מזה: משכורות והוצאות נלוות	(3.9%)	298.6	80.0	76.9	
רווח נקי למניה רגילה לשנת הדיווח:					
בשקלים חדשים, המיוחס לבעלי המניות					
רווח בסיסי למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח	(58.1%)	0.66	0.31	0.13	
נתונים עיקריים מהמאזן, ליוסף תקופת הדיווח:					
	שנינו לעומת היתרה	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
		2016	2016	2017	
סך כל הנכסים	1.0%	20,773.6	19,799.1	20,980.0	
מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים	(2.9%)	6,688.6	5,474.4	6,492.9	
ניירות ערך	1.7%	1,379.9	1,993.0	1,403.3	
אשראי לציבור נטו	3.1%	12,380.7	12,061.0	12,767.7	
סך כל ההתחייבויות	0.9%	19,565.1	18,594.4	19,750.3	
מזה: פקדונות מבנקים	21.8%	87.1	220.0	106.1	
פקדונות הציבור	0.7%	17,268.1	16,070.6	17,396.4	
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	(4.5%)	497.4	652.0	474.8	
הון עצמי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	1.8%	1,208.5	1,204.7	1,229.7	
נתונים נוספים					
מספר משרות	(1.8%)	785	822	771	
יחס עמלות לנכסים	(6.3%)	1.1%	1.1%	1.1%	

הסיכונים העיקריים אליהם חשוף הבנק

- פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם:
 - סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים).
 - סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית (סיכון כלל מערכת).
 - סיכוני נזילות.
 - סיכונים תפעוליים.
 - סיכון ציות והלבנת הון.
 - סיכון אסטרטגי.
 - סיכון מוניטין.
 - סיכון משפטי.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

סיכונים מובילים ומתפתחים מהותיים הינם סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות, סיכון התנהלותי, סיכונים הנובעים מחדשנות בבנקאות התקשורת, סיכון רגולטורי וסיכון יעילות תפעוליות נמוכה. מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2016.

למידע נוסף ראה פרק סקירת הסיכונים להלן ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

יעדים ואסטרטגיה

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המאושרת על ידי הדירקטוריון מדי 5 שנים, תכנית שעודכנה בחודש ספטמבר 2016.

התוכנית שומרת על מרכזיותה של הפעילות הקיימת ועל התמקדות במתן שירות לאוכלוסיית מערכת הביטחון ומעגלים הקשורים אליה מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה לאורך זמן, תוך נקיטת צעדי התייעלות ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה.

בבנקאות העסקית/ מסחרית מושם דגש על המשך התרחבות תיק האשראי, בעיקר בלקוחות קטנים ובינוניים.

הבנק בוחן את התוכנית מדי שנה בהתייחס לסביבה המקרו כלכלית, להתפתחויות התחרותיות במשק, לסביבה הרגולטורית, להתפתחויות הטכנולוגיות ומעדכן במידת הצורך את התוכניות והמהלכים הנובעים מהתוכנית האסטרטגית.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון להלן. המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

הסבר וניתוח התוצאות והמצב העסקי

11	התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברוח הכולל
15	מבנה והתפתחות הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
24	מגזרי פעילות פיקוחיים

התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב- 16.4 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 39.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 57.9%.

הכנסות והוצאות

הכנסות ריבית, נטו הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב- 107.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 140.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 23.2%, הנובע בעיקר מהכנסות ריבית בגין שנים קודמות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד וקוזזו בחלקן בגידול במרווח על אשראי ומגידול בהיקף הפעילות. רישום ההכנסות בגין ריבית שנים קודמות נובע מביטול התחייבות שנרשמה בספרי הבנק עקב הסדר פשרה שנחתם בחודש מרס 2016 בין הבנק לצד שלישי ליישוב מחלוקות בין הצדדים לגבי חישוב הפרשי הריבית אותם על הבנק לשלם.

הכנסות המימון שאינן מריבית הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 בהוצאות בסך (0.4) מיליון ש"ח בהשוואה ל- 0.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות מימון שאינן ריבית נובעת בעיקר בפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים.

להלן מרכיבי הרווח מפעילות מימון הכולל הכנסות ריבית והכנסות מימון שאינן ריבית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2016	2017	
במיליוני ש"ח		
140.7	112.8	הכנסות ריבית
0.5	5.1	הוצאות ריבית
140.2	107.7	הכנסות ריבית, נטו
0.6	(0.4)	הכנסות מימון שאינן מריבית
140.8	107.3	סך הרווח מפעילות מימון נטו

להלן ניתוח סך הרווח מפעילות מימון, נטו:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2016	2017	
במיליוני ש"ח		
137.8	106.1	רווח מפעילות שוטפת
0.4	0.7	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
0.4	0.2	רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות
2.2	0.3	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
140.8	107.3	סך הכל

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים		
שהסתיימו ביום 31 במרס		
2016*	2017	
2.20%	2.45%	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית
0.02%	0.24%	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית
2.18%	2.21%	פער הריבית הכולל
2.19%	2.33%	יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

* לא כולל הכנסות בגין שנים קודמות

הגידול בשיעור ההכנסה על נכסים ברבעון הראשון של שנת 2017 נובע בעיקר מפעילות קימעונאית. לפירוט שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית, ראה נספח 1 בפרק ממשל תאגיד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב- 10.4 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות בסך (3.7) מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בהפרשה להפסדי אשראי משקף בעיקר עלייה בהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי הנובעת בעיקר מעידכון מקדמים בעקבותיו נרשמה אשתקד הפרשה שלילית.

פרטים על הרכב החובות הבעייתיים ראה בפרק "מבנה והתפתחות הנכסים ההתחייבויות ההון והלימות ההון" ובפרק "סקירת הסיכונים" להלן.

העמלות וההכנסות האחרות, הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב- 57.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 54.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.3%, מרביתו גידול בהכנסות מעמלות מאשראי.

להלן פירוט ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות:

לשלושה חודשים שהסתיימו			
ביום 31 במרס			
שינוי	2016	2017	
במיליוני ש"ח			
			עמלות
0.9%	11.6	11.7	פעילות עוש
19.0%	13.7	16.3	אשראי, ערבויות וסחר חוץ
5.0%	6.0	6.3	כרטיסי אשראי
(1.4%)	21.5	21.2	מפעילות בשוק ההון
5.9%	1.7	1.8	עמלות אחרות
5.1%	54.5	57.3	סך כל העמלות
25.0%	0.4	0.5	הכנסות תפעוליות אחרות
5.3%	54.9	57.8	סך כל ההכנסות מעמלות והתפעוליות האחרות

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב- 129.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 133.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.4%.

לשלושה חודשים שהסתיימו			
ביום 31 במרס			
שינוי	2016	2017	
במיליוני ש"ח			
(3.9%)	80.0	76.9	משכורות והוצאות נלוות
(0.5%)	18.2	18.1	אחזקה ופחת בניינים וציוד
(3.7%)	35.4	34.1	הוצאות אחרות
(3.4%)	133.6	129.1	סך כל הוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב- 76.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 80.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.9%.

הקיטון בהוצאות השכר ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד המסתכם ב- 3.1 מיליון ש"ח נובע בעיקר מהשפעת הירידה בהיקף כוח האדם המועסק אשר קוזזה בהשפעת הסכמי השכר.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב- 18.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 18.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 0.5%.

ההוצאות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב- 34.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 35.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.7% הנובע בעיקר מירידה בהוצאות עיבוד נתונים ותקשורת שקוזזה בעלייה בהוצאות עמלות.

לשלושה חודשים שהסתיימו			
ביום 31 במרס			
שינוי	2016	2017	
במיליוני ש"ח			
-	3.2	3.2	שיווק ופרסום
(0.7)	3.0	2.3	תקשורת (דואר, טלפון, משלוחים וכו')
(1.5)	22.6	21.1	עיבוד נתונים
(0.1)	0.6	0.5	משרדיות
(0.1)	0.4	0.3	ביטוח
0.1	1.2	1.3	שירותים מקצועיים (ייעוץ משפטי ואחר, ביקורת, שמאות וכו')
(0.1)	0.6	0.5	שכר חבר הדירקטוריון והחזר הוצאות לדירקטורים
0.3	0.2	0.5	הדרכה, השתלמויות וכו'
0.8	1.2	2.0	עמלות
-	2.4	2.4	אחרות
(1.3)	35.4	34.1	סך כל הוצאות האחרות

ההפרשה למיסים הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2017 ב- 9.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 26.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 65.7%.

שיעור ההפרשה למיסים ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב- 35.9% בהשוואה לשיעור של 40.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ברבעון הראשון של שנת 2017 מסתכם ב-35.04% בהשוואה ל- 35.9% בתקופה המקבילה אשתקד ובשנת 2016.

שיעור המס האפקטיבי בשנת 2016 הושפע בעיקר מההוצאה שנרשמה ברבעון הראשון של שנת 2016, בגין השפעת השינוי בשיעור מס החברות על יתרות המסים הנדחים מ- 26.5% ל-25.0%. הירידה התבטאה בקיטון ביתרות נכסי המסים הנדחים בסך 2.9 מיליוני ש"ח. עדכון יתרות המסים הנדחים הוכר כנגד הוצאות מס.

ברבעון הרביעי של שנת 2016 נרשמה ירידה צפויה נוספת בשיעור של 1% נוספים בכל אחת מן השנים 2017 ו-2018. השפעת השינויים המתוארים נכללה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 והתבטאה בקיטון ביתרות נכסי המסים הנדחים בסך 5.9 מיליוני ש"ח. עדכון יתרות המסים הנדחים הוכר כנגד הוצאות מסים בסך 3.9 אלפי ש"ח, כנגד רווח כולל אחר בסך 2.0 אלפי ש"ח. לפרטים נוספים ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים לשנת 2016.

הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 ב- 21.2 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע מהרווח הנקי ברבעון הראשון של שנת 2017 המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 16.4 מיליון ש"ח, מהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של 3.2 מיליון ש"ח, ומשינוי בקרנות הון בגין הטבות לעובדים בסך של 1.6 מיליון ש"ח.

מבנה והתפתחות הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון התפתחות סעיפי המאזן העיקריים

שינוי אחוזים	31.12.16	31.3.17	
	במיליוני ש"ח		
1.0%	20,773.6	20,980.0	סך כל המאזן
3.1%	12,380.7	12,767.7	אשראי לציבור, נטו
(2.9%)	6,688.6	6,492.9	מזומנים ופקדונות בבנקים
1.7%	1,379.9	1,403.3	השקעה בניירות ערך
(1.9%)	73.4	72.0	השקעות בבניינים וציוד
0.7%	17,268.1	17,396.4	פקדונות הציבור
1.8%	1,208.5	1,229.7	הון מיוחס לבעלי מניות הבנק
	5.8%	5.9%	יחס ההון לסך המאזן
	59.6%	60.9%	יחס האשראי לציבור, נטו לסך המאזן

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

שינוי אחוזים	31.12.16	31.3.17		
	במיליוני ש"ח			
(45.7%)	9.4	5.1	אשראי תעודות	
(10.5%)	68.3	61.1	ערבויות להבטחת אשראי	
1.8%	131.4	133.8	ערבויות לרוכשי דירות	
(3.8%)	196.3	188.8	ערבויות והתחייבויות אחרות	
2.2%	2,433.9	2,487.3	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	
	1.2%	1,690.8	1,711.3	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
(7.7%)	1,389.0	1,281.6	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן	
(56.0%)	175.4	77.2	התחייבויות להוצאת ערבויות	
15.0%	2.0	2.3	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו	
(2.4%)	6,096.5	5,948.5	סך הכל	

מכשירים פיננסיים - ערך נקוב

שינוי אחוזים	31.12.16	31.3.17	
	במיליוני ש"ח		
-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
48.0%	281.2	416.3	חוזי ריבית - אחר
(3.9%)	1,073.5	1,031.1	חוזי מטבע חוץ
15.6%	1,109.0	1,281.6	חוזים בגין מניות
10.8%	2,463.7	2,729.0	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 12,767.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 12,061.0 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 12,380.7 ב- 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 5.9%-ו 3.1%, בהתאמה.

אשראי לציבור, נטו לפי מגזרי הצמדה:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום		מטבע ישראלי		
31.12.16	31.3.17	31.12.16	31.3.17	
אחוזים		במיליוני ש"ח		
94.6%	94.0%	11,711.8	11,994.2	לא צמוד
2.8%	2.5%	343.7	319.0	צמוד
2.6%	3.6%	325.2	454.5	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0%	100.0%	12,380.7	12,767.7	סך הכל

אשראי לציבור לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשרי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

שינוי אחוזים	31.12.16	31.3.17	
במיליוני ש"ח			
2.5%	8,513.4	8,724.7	מיגזר משקי בית
3.8%	2,296.3	2,384.5	עסקים קטנים וזעירים
(1.2%)	783.9	774.5	עסקים בינוניים
10.3%	927.0	1,022.5	עסקים גדולים
(90.0%)	2.0	0.2	מוסדיים
3.1%	12,522.6	12,906.4	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור, מורכב מאשראי לציבור, השקעה באגרות חוב של הציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל ערבויות, עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות להעמיד אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור הסתכם ביום 31 במרס 2017 ב- 18,813.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 16,849.3 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 18,529.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 11.7%-ו 1.5%, בהתאמה.

התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

שינוי אחוזים	31.12.16	31.3.17	
במיליוני ש"ח			
(7.1%)	799.0	742.5	בינוי ונדלן
5.3%	1,323.9	1,394.0	תעשייה
1.9%	3,093.2	3,151.1	מסחר ושירותים
1.6%	13,313.8	13,526.2	אנשים פרטיים
1.5%	18,529.9	18,813.8	סך הכל

בהתפלגות לפי ענפי משק מהווה האשראי לאנשים פרטיים את עיקר האשראי בבנק. ביום 31 במרס 2017 היה חלקו של אשראי זה כ- 72% מסיכון האשראי לציבור בבנק, בהשוואה לכ- 70% ביום 31 במרס 2016 ובדומה לחלקו ביום 31 בדצמבר 2016.

פעילות משכנתאות – פעילות המשכנתאות בבנק מתבצעת באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בחלק מסניפי הבנק. יתרות האשראי אינן כלולות בספרי הבנק.

סיכון האשראי לדיור הכלול בספרי הבנק ביום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 258.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 207.6 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 250.2 ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 24.6% ו- 3.4%, בהתאמה. היקף האשראי האמור מהווה כ- 2.0% מסיכון האשראי המאזני ביום 31 במרס 2017 בהשוואה ל-1.7% ביום 31 במרס 2016 ובדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2016. מרבית האשראי לדיור הינו אשראי למטרות דיור ללא משכון נכס הניתן לאוכלוסיית מערכת הביטחון כחלק מן האשראי בתנאי מכרז.

היקף האשראי הבעייתי בבנק ביום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 316.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל-290.8 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 323.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 8.8% וקיטון 3.4%, בהתאמה.

השיעור הכולל של החובות הבעייתיים ביחס לסיכון האשראי מסתכם ביום 31 במרס 2017 ב- 1.7% בדומה לשיעורו ביום 31 במרס 2016 וביום 31 בדצמבר 2016. השיעור הכולל של חובות משקי בית בעייתיים ביחס לסיכון האשראי שלהם מסתכם ביום 31 במרס 2017 ב- 0.9% בהשוואה לשיעור של 0.8% ביום 31 במרס 2016 ו- 0.9% ביום 31 בדצמבר 2016. השיעור הנמוך של החובות הבעייתיים מכלל משקי הבית משקף בעיקר את איכות הלווים בקרב אוכלוסיית מערכת הביטחון.

לפרטים נוספים ראה פרק "סיכון אשראי" להלן ובדוח על ניהול הסיכונים באתר הבנק.

ההשקעה בניירות ערך

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 31 במרס 2017 ב- 1,403.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,993.0 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 1,379.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, קיטון בשיעור של 29.6% וגידול בשיעור של 1.7%, בהתאמה.

א. הרכב ניירות הערך בהתאם לסווגם המאזני

שינוי אחוזים	31.12.16	31.3.17	
	במיליוני ש"ח		
0.1%	120.8	120.9	תיק לפדיון
2.2%	1,251.0	1,278.1	תיק זמין למכירה
(46.9%)	8.1	4.3	תיק למסחר
1.7%	1,379.9	1,403.3	סך כל תיק ההשקעות

ב. להלן הרכב תיק ניירות הערך לפי מנפיק בערכם המאזני

שינוי אחוזים	31.12.16	31.3.17	
	במיליוני ש"ח		
3.2%	1,178.5	1,216.7	אגרות חוב ממשלתיות
(10.4%)	134.9	120.9	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
(1.5%)	26.7	26.3	של אחרים בישראל סחיר
(1.0%)	39.8	39.4	של אחרים בישראל לא סחיר
1.7%	1,379.9	1,403.3	סך הכל

ג. ביום 31 במרס 2017 גבוה השווי ההוגן של ניירות הערך בתיק הזמין למכירה ב- 10.6 מיליון ש"ח מעלותם המותאמת, בהשוואה ל- 10.7 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 5.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016.

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 במרס 2017			
עלות מותאמת שווי הוגן הפרש			עלות שווי מותאמת הוגן הפרש			
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
7.3	1,093.8	1,086.5	11.0	1,131.7	1,120.7	אגרות חוב של ממשלת ישראל
(1.0)	131.3	132.3	(0.9)	120.9	121.8	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
(1.5)	25.0	26.5	(0.4)	24.6	25.0	אגרות חוב של אחרים בישראל
0.9	0.9	-	0.9	0.9	-	מניות
5.7	1,251.0	1,245.3	10.6	1,278.1	1,267.5	סך הכל

ד. פרוט המקורות לציטוט המחירים המשמשים את הבנק לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 31 במרס 2017:

סך הכל	מחיר מצד		מחיר מצוטט בשוק פעיל	
	נגדי	מחיר אינדיקטיבי* לעסקה**		
במיליוני ש"ח				
0.9	-	0.9	-	מניות וקרנות השקעה פרטיות
824.0	-	-	824.0	אגרות חוב ממשלתיות במטבע ישראלי
161.1	-	35.9	125.2	אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי
417.3	-	417.3	-	אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים
1,403.3	-	454.1	949.2	סך הכל
100.0%	-	32.4%	67.6%	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי – אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופ, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה – ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

פיקדונות הציבור הסתכמו ביום 31 במרס 2017 ב- 17,396.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 16,070.6 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 17,268.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 8.2% ו- 0.7%, בהתאמה.

פיקדונות הציבור היוו ביום 31 במרס 2017 כ- 82.9% מסך מקורות הבנק לרבות ההון בהשוואה ל- 81.2% ביום 31 במרס 2016 ו- 83.1% ביום 31 בדצמבר 2016.

יחס פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ביום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 136.3% בהשוואה ל- 133.2% ביום 31 במרס 2016 ו- 139.5% ביום 31 בדצמבר 2016.

מרבית פיקדונות הציבור הינם פיקדונות של אנשים פרטיים (כ- 86%) בסכומים פחותים מ- 1 מיליון ש"ח (כ- 74%).

ברבעון הראשון של שנת 2017 נמשכה המגמה בהתפתחות נכסי הציבור בבנק שהחלה עוד בשנת 2015 ומשתקפת בגידול ביתרות הפיקדונות ובעיקר בפיקדונות לפי דרישה.

יתרת הפיקדונות לפי דרישה ביום 31 במרס 2017 הסתכמה ב- 9,829.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 8,268.7 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 9,628.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 18.9% ו- 2.1%, בהתאמה.

מידע בדבר הרכב פיקדונות הציבור בפירוט לפי מפקיד ראה ביאור 7 לתמצית הדוחות הכספיים.

תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק

סך תיק ניירות הערך של לקוחות הבנק ליום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 12.2 מיליארד ש"ח בהשוואה ל- 12.0 מיליארד ש"ח ב- 31 במרס 2016 ו- 12.1 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016.

כתבי התחייבות נדחים שהנפיק הבנק הסתכמו ביום 31 במרס 2017 ב- 474.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 652.0 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 497.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, קיטון בשיעור של 27.2% ו- 4.5%, בהתאמה. כתבי ההתחייבות שהנפיק הבנק אינם ניתנים להמרה במניות ואינם מקנים זכות לרכישת מניות. זכויותיהם בעת פירוק נדחות מפני התחייבויות אחרות.

כתבי התחייבות רשומים למסחר - בהתאם להסכם עם הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן: "הבינלאומי הנפקות") חברה בת בבעלות מלאה של הבנק הבינלאומי, התחייב הבנק לשאת בכל התשלומים למחזיקי תעודות ההתחייבות שתנפיק הבינלאומי הנפקות לציבור עבור הבנק וכל ההוצאות הכרוכות בהנפקה כאמור. כמו כן התחייב הבנק כי תמורת ההנפקה תופקד בבנק בהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם. יתרת כתבי ההתחייבות הרשומים למסחר ליום 31 במרס 2017 הסתכמה ב- 82.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 163.9 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 81.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016.

כתבי התחייבות שאינם רשומים למסחר- מרבית מחזיקי כתבי ההתחייבות שאינם סחירים הינם גופים מוסדיים, כגון קופות גמל וקרנות השתלמות. סך כל כתבי ההתחייבות אלו הגיע ביום 31 במרס 2017 ל- 185.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 281.5 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 209.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016. יתרת כתבי ההתחייבות שהונפקו לחברה האם ואינם רשומים למסחר הסתכמה ביום 31 במרס 2017 ב- 207.1 מיליון ש"ח (ביום 31 במרס 2016 – 206.6 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2016 - 206.2 מיליון ש"ח).

יתרת כתבי ההתחייבויות הנדחים שנכללו ברובד השני של ההון בחישוב יחס ההון המזערי ליום 31 במרס 2016 משוקללים, בהתאם להוראת בנק ישראל, בהתחשב בתקופה שנותרה לפירעונם הסתכמה ב- 187.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 269.4 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 207.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016. על פי הוראה 299 של המפקח על הבנקים כתבי התחייבות אלו אינם מוכרים כחלק מן ההון לצרכי באזל. בתקופת ביניים מותרת ההכרה בהם כהון רובד 2 בשיעור ההולך ופוחת שבין 50% בשנת 2017 ועד לביטול מלא בהכרתם בשנת 2022.

חברות מוחזקות עיקריות

לבנק חברה בת פעילה אחת, חברת נכסים של אוצר החייל בע"מ, מוחזקת בשיעור של 100%, מחזיקה בחלק מהנכסים שרכש הבנק ומשכירתם בעיקר לבנק.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 1,229.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,204.7 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 1,208.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 2.1% ו- 1.8%, בהתאמה. לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחות ההכנסות וההוצאות.

הלימות ההון

ביום 30 במאי 2013 פירסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. החל מיום 1 בינואר 2017 יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, נדרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.
2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, נדרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.
בהתאם להוראות המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2017 מתווספת ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון ליום 1 בינואר 2017 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 50%.

התייעלות

ביום 30 באוקטובר 2016 אישר דירקטוריון הבנק מהלכי התייעלות שעלותם הוערכה בכ-41 מיליון ש"ח (לאחר מס). השפעת עלות מהלכי התייעלות על יחס ההון לנכסי סיכון ליום אישור התוכנית הינה הפחתה בשיעור של 0.4%. בהתאם למכתב המפקח על הבנקים מיום ה-12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", יקבל הבנק, אם יעמוד בתנאים שהוגדרו, הקלה לפיה לעניין חישוב יחסי הלימות ההון ויחס המינוף יוכל לפרוס את השפעת מהלכי התייעלות על פני חמש שנים בקו ישר.

יישום ההוראות

הנדבך הראשון- כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל, החל מיום 1 בינואר 2014.

סיכוני אשראי, שוק ותפעולי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל. הנדבך השני - הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. תשתית תהליך הנאותות ההונית המאושרת בחברה האם משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק. במהלך הרבעון הראשון של 2016 ביצע הבנק את תהליך ה-ICAAP מבוסס על נתוני ה-31 בדצמבר 2015. הערכה כאמור על בסיס נתוני ה-31 בדצמבר 2016 צפויה להסתיים במהלך הרבעון השני של שנת 2017.

יחס ההון לרכיבי סיכון

בחודש אפריל 2016 החליט דירקטוריון הבנק לאחר דיון במסמך שהוכן במסגרת תהליך הערכת נאותות ההון (תהליך ה ICAAP), כי בשנת 2016 ועד לקבלת החלטה אחרת יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ- 12.5% ויחס ההון רובד 1 לא יפחת מ- 9.3%. דרישה זו אינה כוללת את התוספת הנדרשת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בנושא הלוואות לדיור בגיבן נדרש הבנק לתוספת ליחס ההון רובד 1 וליחס ההון הכולל המסתכם ביום 31 במרס 2017 בשיעור של 0.02%.

במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.0%.

להלן פרטים על יחס ההון לנכסי סיכון המחושב בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

הרכב ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2016	31 במרס 2016	31 במרס 2017	
במיליוני ש"ח			
1,245.8	1,205.7	1,262.0	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
324.2	377.1	307.8	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,570.0	1,582.8	1,569.8	סך הכל הון כולל

יתרות משוקללות של נכסי סיכון

10,629.5	9,883.0	10,707.9	סיכון אשראי
49.5	66.3	91.0	סיכונים שוק
1,043.0	1,052.0	1,020.0	סיכון תפעולי
11,722.0	11,001.3	11,818.9	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

יחס ההון לנכסי סיכון

10.63%	10.96%	10.68%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.39%	14.39%	13.28%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.02%	9.01%	9.02%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (1)
12.52%	12.51%	12.52%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (1)

(1) לרבות דרישת הון בשיעור המבטאת 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.02% ו-12.52%, בהתאמה.

(2) נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן – התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחתות בהדרגה עד יום 1 בינואר 2021. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה ד. להלן.
מסך היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון הופחתו כ- 43 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות.

השינוי ביחס ההון לנכסי סיכון ביום 31 במרס 2017 בהשוואה ליחס ביום 31 בדצמבר 2016 נובע בעיקר מגידול בהיקף האשראי בבנק.

יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. יחס המינוף ליום 31 במרס 2017 עומד על 5.61% בהשוואה ל-5.77% ביום 31 במרס 2016 ו- 5.56% ביום 31 בדצמבר 2016.

מגבלות על חלוקת דיבידנד

חלוקת דיבידנד כפופה לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין, לרבות אלו הקבועות בחוק החברות.

מגזרי פעילות פיקוחיים

א. הגדרות

אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדירור ואחר".

- מגזר בנקאות פרטית – אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.

- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.

לקוחות עיסקיים מסווגים למגזרי פעילות לפי מחזור הפעילות כלומר מחזור מכירות או היקף הכנסות שנתיות.

- עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח.

- עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליוני ש"ח וקטן מ- 50 מיליוני ש"ח.

- עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליוני ש"ח וקטן מ- 250 מיליוני ש"ח.

- עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליוני ש"ח.

בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל נקבע כי לקוח עיסקי אשר החבות שלו לבנק עד 80 אלפי ש"ח ולבנק אין מידע על מחזור הפעילות שלו, יסווג למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) כאשר במקום סך הנכסים במאזן הסיווג יעשה לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10.

גופים מוסדיים- בהתאם להגדרות המפקח על הבנקים כולל קופות גמל קרנות נאמנות קרנות פנסיה קרנות השתלמות חברות ביטוח

מגזר ניהול פיננסי כולל פעילות למסחר, פעילות ניהול נכסים והתחייבויות, פעילות השקעה ריאלית ופעולות נוספות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים. בהתאם להוראות אילו לא נכלל גילוי נפרד אודות מגזר זה.

מגזר אחר - לרבות פעילויות שהופסקו, רווחים מיעודות ותוצאות אחרות הקשורות לזכויות עובדים שלא שויכו למגזרי הפעילות האחרים, פעילויות שלא שויכו למגזרים האחרים, והתאמות בין סך כל הפריטים המיוחסים למגזרים לבין סך כל הפריטים בדוח הכספי המאוחד.

ב. העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

הכנסות ריבית נטו- כוללות את:

- המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפיקדונות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.

- ריבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשויכים לכל מגזר).

- מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.

הוצאות בגין הפסדי אשראי – לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.

הכנסות שאינן מרבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מרבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.

הוצאות תפעוליות - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות הישירות בסניפי הבנק ובהנהלה המרכזית, הנובעות ממתן שירותים ללקוחות המגזר, וזאת, בהתבסס על תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות עם הלקוח לתשומות עבודה ולעלויות ישירות אחרות. יתר ההוצאות הישירות במטה, מועמסות על המגזר על בסיס פרמטרים ומפתחות העמסה המזוהים עם פעילות היחידה העסקית. ההוצאות העקיפות מועמסות על בסיס מפתחות העמסה קבועים.

מיסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.

רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנה שליטה - זקיפת חלק ברווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה במגזרי הפעילות השונים, הוקצה על פי יחס הרווח נטו של חברות הבת בהן יש זכויות שאינן מקנות שליטה, כפי שרווח זה שויך למגזרי הפעילות השונים.

תשואה להון - מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. ההון המוקצה למגזר כולל את ההון הנדרש בגין סיכונים אשראי ובגין הסיכון התפעולי.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:
א. סך ההכנסות*

חלק המגזר מסך ההכנסות בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2016	2017	השינוי	2016	2017	
במיליוני ש"ח					
73.0%	63.7%	(26.5%)	142.9	105.1	מיגזר משקי בית**
1.4%	1.7%	0.0%	2.8	2.8	מיגזר בנקאות פרטית
16.3%	21.7%	12.2%	31.9	35.8	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
3.9%	4.8%	2.6%	7.7	7.9	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
3.5%	3.8%	(8.7%)	6.9	6.3	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	-	-	-	גופים מוסדיים
1.8%	4.4%	105.7%	3.5	7.2	מיגזר ניהול פיננסי
100.0%	100.0%	(15.6%)	195.7	165.1	סך הכל

* כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית
** בשנת 2016 כולל הכנסות ריבית בגין שנים קודמות במגזר משקי בית.

ב. רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
השינוי	2016	2017	
במיליוני ש"ח			
(83.6%)	22.5	3.7	מיגזר משקי בית
(0.0%)	0.8	0.8	מיגזר בנקאות פרטית
(22.4%)	5.8	4.5	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
(76.5%)	5.1	1.2	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
(29.4%)	3.4	2.4	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
-	-	(0.1)	גופים מוסדיים
178.6%	1.4	3.9	מיגזר ניהול פיננסי
(57.9%)	39.0	16.4	סך הכל

ג. יתרות ממוצעות של אשראי לציבור

חלק המגזר מסך ממוצע האשראי לציבור בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2016	2017	השינוי	2016	2017	
במיליוני ש"ח					
67.2%	67.5%	5.3%	7,820.9	8,238.5	מיגזר משקי בית
0.2%	0.2%	4.5%	17.6	18.4	מיגזר בנקאות פרטית
19.1%	19.4%	6.5%	2,217.5	2,361.4	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
6.1%	6.2%	7.8%	704.0	759.2	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
7.6%	6.7%	(7.1%)	882.9	820.6	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
100.0%	100.0%	4.8%	11,642.9	12,198.1	סך הכל

ד. יתרות ממוצעות של פיקדונות הציבור

חלק המגזר מסך ממוצע פקדונות הציבור בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2016	2017	השינוי	2016	2017	
במיליוני ש"ח					
79.9%	80.9%	9.1%	12,825.4	13,989.9	מיגזר משקי בית
5.0%	5.2%	11.3%	800.7	891.0	מיגזר בנקאות פרטית
9.8%	9.9%	8.4%	1,578.2	1,710.8	מיגזר עסקים קטנים וזעירים
2.7%	2.4%	(2.1%)	429.0	420.2	מיגזר בנקאות עסקים בינוניים
2.6%	1.4%	(40.6%)	411.1	244.2	מיגזר בנקאות עסקים גדולים
0.0%	0.2%	379.1%	6.7	32.1	גופים מוסדיים
100.0%	100.0%	7.7%	16,051.1	17,288.2	סך הכל

פעילות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

פעילות אנשים פרטיים המוצגת להלן כוללת את פעילות משקי הבית ופעילות הבנקאות הפרטית. פעילות הבנקאות הפרטית בבנק אינה משמעותית (מידע מפורט ראה ביאור 11 לתמצית הדוחות הכספיים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2016	2017
הכנסות ריבית, נטו	100.6	60.8
הכנסות שאינן מריבית	45.1	47.1
סך הכנסות	145.7	107.9
הוצאות בגין הפסדי אשראי	3.9	3.8
הוצאות תפעוליות ואחרות	102.3	97.1
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	23.3	4.5
יתרה ממוצעת של נכסים	7,838.5	8,256.9
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	8,194.2	8,724.7
יתרה ממוצעת של התחייבויות	13,626.1	14,880.9
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	13,756.8	14,971.3

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות הקמעונאית בבנק ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

הרווח הנקי של מגזר אנשים פרטיים בהגדרתו כאמור, המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב- 4.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 23.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 80.7%.

השינוי ברווח הנקי נובע בעיקר משינוי בהכנסות מריבית, אשר כללו בשנת 2016 הכנסות בגין שנים קודמות, מגידול בהכנסות תפעוליות ומירידה בהוצאות המיוחסות למגזר. רישום ההכנסות בגין ריבית שנים קודמות נובע מביטול התחייבות שנרשמה בספרי הבנק עקב הסדר פשרה שנחתם בחודש מרס 2016 בין הבנק לצד שלישי ליישוב מחלוקות בין הצדדים לגבי חישוב הפרשי הריבית אותם על הבנק לשלם.

סך ההכנסות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב- 107.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 145.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 25.9%. מרבית הירידה נובעת מהכנסה בגין שנים קודמות והיא קוזזה בחלקה בגידול בהיקף הפעילות ועלייה במרווח הפיננסי.

סך ההוצאות להפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב- 3.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 3.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההפרשה להפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב- 0.2% דומה לשיעורו בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה ברטו ברבעון הראשון של שנת 2017 מסתכם ב-0.4% בהשוואה ל- 0.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההוצאות התפעוליות ואחרות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב- 97.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 102.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד שינוי הנובע מירידה בהוצאות שכר והוצאות עיבוד נתונים המיוחסות למגזר.

האשראי לציבור ליום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 8,724.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 8,194.2 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 גידול בשיעור של 6.5% ול- 8,513.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 2.5%.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרס 2017 הסתכמו ב- 14,971.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 13,756.8 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 גידול בשיעור של 8.8% ול- 14,774.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 1.3%.

הפעילות העיסקית

להלן פרטים על הפעילות העיסקית בבנק הכוללת את מגזרי הפעילות עסקים קטנים וזעירים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס								
2016				2017				
עסקים קטנים וזעירים				עסקים קטנים וזעירים				
סך הכל עיסקי	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	קטנים וזעירים	סך הכל עיסקי	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	קטנים וזעירים	
36.2	6.0	6.0	24.2	39.0	5.8	6.7	26.5	הכנסות ריבית, נטו
10.3	0.9	1.7	7.7	11.0	0.5	1.2	9.3	הכנסות שאינן מריבית
46.5	6.9	7.7	31.9	50.0	6.3	7.9	35.8	סך הכנסות
(7.6)	(3.1)	(4.5)	-	6.6	(0.8)	2.3	5.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
30.0	4.2	3.6	22.2	30.7	3.4	3.8	23.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
14.3	3.4	5.1	5.8	8.1	2.4	1.2	4.5	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
3,836.2	914.7	704.0	2,217.5	3,961.3	840.7	759.2	2,361.4	יתרה ממוצעת של נכסים
3,978.5	1,029.1	776.8	2,172.6	4,181.5	1,022.5	774.5	2,384.5	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
2,418.3	411.1	429.0	1,578.2	2,572.0	330.4	491.7	1,749.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
2,310.7	372.8	378.7	1,559.2	2,387.8	267.6	430.3	1,689.9	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות העיסקית ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

הרווח הנקי של הפעילות העיסקית, בהגדרתה כאמור, ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב- 8.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 14.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 43.4%. השינוי ברווח הנקי מתבטא בעיקר בגידול בהפרשה להפסדי אשראי ומנגד בגידול בסך ההכנסה.

סך ההכנסות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב- 50.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 46.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 7.5%. עיקר הגידול נובע מעלייה בהיקף הפעילות.

סך ההוצאות להפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב- 6.6 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסה בסך 7.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בהפרשה נובע בעיקר מעדכון מקדמי ההפרשה הקבוצתית אשתקד ומגידול בשיעור ההפרשה השוטפת להפסדי האשראי.

סך ההוצאות התפעוליות ואחרות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב- 30.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 30.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ליום 31 במרס 2017 הסתכם ב- 4,181.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 3,978.5 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016, גידול בשיעור של כ- 5.1% ובהשוואה ל- 4,007.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של כ- 4.3%.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרס 2017 הסתכמו ב- 2,387.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 2,310.7 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016, גידול בשיעור של 3.3% ובהשוואה ל- 2,470.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, קיטון בשיעור של 3.4%.

סקירת הסיכונים

30	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
31	סיכון אשראי
42	סיכון שוק
56	סיכון נזילות ומימון
56	סיכונים תפעוליים
56	סיכונים אחרים
56	טבלת גורמי סיכון

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2016. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2016. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

א. סביבת הסיכון של הבנק

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים), סיכוני שוק שהעיקרי בהם הינו סיכון הרבית (סיכון כלל מערכתי), סיכוני מזילות, סיכונים תפעוליים וסיכון ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין.

ב. עקרונות ניהול הסיכון

- הסיכונים מנוהלים על ידי חברי הנהלה, נושאי משרה אחרים או בעלי תפקידים בכירים אחרים בבנק ובחברה האם.
- בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Process), הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואיתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מותאמת למדיניות קבוצת הבנק הבינלאומי ומכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודוח נאותים.
- תפישת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועם העקרונות המנחים של וועדת באזל ומושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות חשיפה לתחום והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח ובקרה, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה עיקריים: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות ביחידה לניהול סיכונים וחטיבת החשבונאי הראשי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי היחידה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.
- במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.
- במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול היחידה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שנקטו על ידי היחידה ברבעון הרלוונטי.
- הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאינדיקציה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2016.

למידע המפורט על ניהול הסיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק מידע כספי באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

א. סיכונים בתיק הלוואות למשקי בית

1. כללי

מרבית הלקוחות במגזר משקי הבית בבנק הינם שכירים, חלק ניכר מהם עובדים או עובדים לשעבר במערכת הביטחון. יחד עם זאת הבנק מעניק שירותים ללקוחות פרטיים אחרים על בסיס הסכמים אישיים ועל בסיס הסכמים מפעליים.

אוכלוסיית השכירים במערכת הביטחון הינה אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים ובעלת כושר החזר. חלק מן האשראי לאוכלוסייה זו ניתן במסגרת מכרזים למתן אשראי וקביעת תנאי ניהול חשבון בהם זכה הבנק לאורך השנים (האחרון שבהם נערך באוקטובר 2015).

להלן פרטים על סיכון האשראי ללקוחות פרטיים לא כולל הלוואות לדירוג

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרס		
	2016	2017	
			סיכון אשראי מאזני
647.5	623.6	613.4	עו"ש
1,170.7	1,051.5	1,232.3	כרטיסי אשראי
6,445.0	6,369.0	6,620.4	הלוואות
8,263.2	8,044.1	8,466.1	סך הכל סיכון אשראי מאזני
			סיכון אשראי חוץ מאזני
1,379.2	1,360.7	1,436.0	מסגרת עו"ש
2,321.0	2,064.3	2,376.6	מסגרת כרטיסי אשראי
1,095.2	35.0	984.0	התחייבויות אחרות
4,795.4	3,460.0	4,796.6	סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני
13,058.6	11,504.1	13,262.7	סיכון אשראי כולל

2. חיתום האשראי למשקי בית מבוסס על פרמטרים אישיים של הלקוח הבאים לידי ביטוי במודל לדירוג

אשראי צרכני המשמש בבנק לצד מודלים לדירוג אשראי מסחרי. המודל מביא בחשבון את הפרמטרים האישיים של כל לקוח, ובכלל זה: הכנסתו ויציבות ההכנסה, עושרו הפיננסי, כושר ההחזר שלו וניסיון העבר של הבנק עם הלקוח. במהלך הרבעון הראשון של 2017 הושקו בבנק, כחלק מהקבוצה, מודלי דירוג סיכונים אשראי חדשים, הבנק מציע אשראי ללקוחות באופן יזום ע"ב ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. תהליך זה מושתת על ערכי הגינות ושקיפות כלפי הלקוח, כאשר בכל שיחה יזומה של הבנק (או אגב חשיפת הלקוח למידע שיווקי באתר האינטרנט או באפליקציה) ניתן ללקוח גילוי מלא על הנכסים וההתחייבויות בחשבונו והתשואות בגינם ככל שניתן לחשבן. מידע זה נועד לאפשר ללקוח קבלת החלטה מושכלת בדבר כדאיות לקיחת הלוואה, וזאת טרם ביצוע הפעולה.

המודל בצירוף נהלי מתן אשראי בבנק העוסקים בפרמטרים נוספים על אילו המשמשים במודל, משקף נכונות מידתית של הבנק לנטילת סיכונים אשראי בכלל וסיכונים אשראי צרכני בפרט. תפיסה זו משתקפת בקביעת מגבלות כמותיות ואיכותיות.

3. אשראי משקי בית בעייתי
להלן פרטים על היקף האשראי הבעייתי למשקי בית:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2016	2017	
28.5	26.9	30.1	סיכון אשראי פגום
30.4	21.4	30.4	סיכון אשראי נחות
53.4	42.0	56.6	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
112.3	90.3	117.1	סך סיכון האשראי הבעייתי *
6.3	4.2	5.5	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור * של 90 ימים או יותר

שיעור החובות הבעייתיים ביום 31 במרס 2017 ביחס לאשראי המאזני הוא כ- 1.4% בדומה לשיעורו ביום 31 בדצמבר 2016.

שיעור ההוצאה להפסדי אשראי במגזר משקי הבית מסך האשראי ברבעון הראשון של שנת 2017 הינו 0.2% בהשוואה ל- 0.15% בשנת 2016. ממוצע שיעור הפסדי האשראי במגזר משקי הבית בשלוש השנים האחרונות הינו- 0.04%.

שיעור הפסדי האשראי והיקף ביצוע הסדרי אשראי למשקי בית בבנק נמוך ומבטא הן את איכות האשראי והן את איכות מנגנוני המעקב, הבקרה והגבייה.

4. סיכונים אשראי בתיק הבנקאי-

בבנק מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או תסמינים שליליים. הבנק מגדר את עצמו בנטילת סיכונים אשראי באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות ובין היתר, באמצעות ערבויות צד ג', ניתוח כושר ההחזר ובדיקת מאגרי מידע.

במסגרת התנאים שנקבעו במכרז נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום בגין כשלי אשראי בכך פחת סיכון האשראי הניתן במסגרת זו למינימום. ההלוואות הניתנות במסגרת זו כוללות בין היתר הלוואות המשקפות הוון זכויות לתקופות ביניים והן מאופיינות בסכומים גדולים יחסית ובתקופות ארוכות. סך נכסי הסיכון של האשראי למשקי בית כהגדרתו בהוראות באזל הסתכם ביום 31 במרס 2017 ב- 6,024 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 6,004 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016.

5. בקרות

ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקרות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות הן באמצעות קו ההגנה הראשון שאחראי על יצירת הסיכון וניהולו והן באמצעות קו ההגנה השני הכולל את היחידה לניהול סיכונים הראשית האחראית לקיום הבקרות ואתגור קו ההגנה הראשון.

במסגרת הבקרות המבוצעות ע"י הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בעייתי בפיגור, פיקוח על טיב הביטחונות, סירוב חיובים מסיבת אין כיסוי מספיק וכו'.

בקרות הקו השני מבוצעות ע"י היחידה להערכת סיכונים אשראי. בקרות אלו נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאחר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מחוסרי ביטחונות מתמשכים, ירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. ממצאי הבקרות מועברים לטיפול מידי בסניפי הבנק הרלוונטיים לגורמי האשראי במטה.

ב. חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 31 במרס 2017 אין קבוצת לווים אחת אשר חבותה נטו, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון, (ליום 31 בדצמבר 2016 קבוצת לווים אחת).

ג. סיכון אשראי בעייתי -

סיכון האשראי הבעייתי הסתכם ביום 31 במרס 2017 ב- 316.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 290.8 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 323.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016. יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל לציבור הסתכם ביום 31 במרס 2017 ב- 1.7% בדומה לשיעור ביום 31 במרס 2016 וביום 31 בדצמבר 2016.

1. סיכון אשראי בעייתי

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016			יתרה ליום 31 במרס 2016			יתרה ליום 31 במרס 2017			
סיכון אשראי			סיכון אשראי במיליוני ש"ח			סיכון אשראי			
חוץ			חוץ			חוץ			
כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	
103.3	3.3	100.0	108.3	5.7	102.6	91.2	1.5	89.7	סיכון אשראי פגום
63.4	-	63.4	55.7	-	55.7	65.0	-	65.0	סיכון אשראי נחות
156.7	17.6	139.1	126.8	30.4	96.4	160.4	16.2	144.2	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
323.4	20.9	302.5	290.8	36.1	254.7	316.6	17.7	298.9	סך סיכון אשראי בעייתי*
		23.4			13.5			18.2	*מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום או יותר

2. נכסים שאינם מבצעים:

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016			יתרה ליום 31 במרס 2016			יתרה ליום 31 במרס 2017			
סיכון אשראי			סיכון אשראי במיליוני ש"ח			סיכון אשראי			
חוץ			חוץ			חוץ			
כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	
85.7	3.3	82.4	92.8	5.7	87.1	72.7	1.5	71.2	חובות פגומים שנבדק על בסיס פרטני
-	-	-	-	-	-	-	-	-	שנבדק על בסיס קבוצתי
85.7	3.3	82.4	92.8	5.7	87.1	72.7	1.5	71.2	סך הכל נכסים שאינם מבצעים

3. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים ריבית

31.12.16	31.03.17	
		במיליוני ש"ח
14.9	15.9	חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית

4. שינויים בחובות הפגומים במהלך השנה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2016	2017	במיליוני ש"ח
99.3	97.3	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
7.3	15.2	סוגו כחובות פגומים
(6.2)	(19.8)	גביית חובות פגומים
(2.3)	(5.6)	מחיקות חשבונאיות
98.1	87.1	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

5. מדדי סיכון אשראי

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרס 2016	ליום 31 במרס 2017	
0.78%	0.80%	0.67%	שיעור יתרת אשראי פגום לציבור מיתרת האשראי לציבור
0.19%	0.11%	0.14%	שיעור יתרת אשראי שאינו פגום לציבור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.13%	1.03%	1.07%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
145.84%	127.93%	159.24%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי הפגום לציבור
1.75%	1.73%	1.68%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.23%	(0.12%)	0.34%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
0.14%	0.06%	0.49%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
11.77%	5.86%	50.40%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי בגין אשראי לציבור
0.96%	0.92%	0.82%	שיעור חבות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור

סיכון אשראי לפי ענפי משק-פעילות בישראל בלבד
סכומים מדווחים, במיליוני ש"ח

ליום 31 במרס 2017

		חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3) הפסדי אשראי (4)					סיכון אשראי כולל (1)			
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			בעייתי פגום	מזה: חובות (2)	סך הכל	דירוג ביצוע		סך הכל
		נטו	אשראי	אשראי				אשראי (5)	אשראי (6)	
ציבור - מסחרי										
3.2	0.2	0.5	5.2	8.8	127.0	146.9	8.8	123.3	146.9	חקלאות
0.1	(0.1)	-	-	0.9	23.4	26.9	0.9	26.4	27.4	כרייה וחציבה
19.3	(1.4)	1.9	11.0	47.6	892.3	1,059.6	47.6	987.0	1,081.7	תעשיה
6.2	(0.9)	(1.3)	5.3	17.7	330.9	573.3	17.7	514.6	573.3	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.5	-	-	0.4	0.5	151.3	164.9	0.5	157.8	169.2	בינוי ונדל"ן - נדל"ן
0.3	-	-	0.1	0.2	91.3	110.2	0.2	136.8	138.0	אספקת חשמל ומים
27.2	5.1	3.5	22.1	70.4	1,352.6	1,512.0	70.4	1,370.8	1,511.9	מסחר
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל										
4.6	8.1	0.6	4.6	15.3	144.1	182.4	15.3	148.7	182.7	תחבורה ואחסנה
3.2	0.6	0.6	1.9	4.9	183.0	213.6	7.5	208.5	224.4	מידע ותקשורת
2.3	0.7	0.1	1.3	8.7	203.6	312.7	8.7	287.0	312.7	שרותים פיננסיים
0.7	0.2	0.2	1.3	2.1	30.1	36.2	2.1	33.2	37.4	שרותים עסקיים
אחרים										
3.2	0.8	0.6	2.9	10.1	286.8	411.5	10.1	359.0	411.5	שרותים ציבוריים
1.6	0.1	-	2.2	4.7	365.3	470.5	4.7	450.9	470.5	וקהילתיים
72.4	13.4	6.7	58.3	191.9	4,181.7	5,220.7	194.5	4,804.0	5,287.6	סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים										
1.9	(0.1)	-	0.2	2.4	258.6	258.6	2.4	235.2	258.6	הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר										
69.6	1.6	3.7	30.1	119.7	8,466.1	13,262.7	119.7	12,651.5	13,267.6	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
143.9	14.9	10.4	88.6	314.0	12,906.4	18,742.0	316.6	17,690.7	18,813.8	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	1,868.8	1,868.8	-	2,025.2	2,025.2	ממשלה בישראל
-	-	-	-	-	29.7	34.3	-	1,251.0	1,251.0	סך הכל פעילות בישראל
143.9	14.9	10.4	88.6	314.0	14,804.9	20,645.1	316.6	20,966.9	22,090.0	

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 14,804.9 מיליון ש"ח, 1,402.4 מיליון ש"ח, 15.3 מיליון ש"ח, 5,867.4 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)
 סכומים מדווחים, במיליוני ש"ח
 פעילות בישראל בלבד

ליום 31 במרס 2016

חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)						סיכון אשראי כולל (1)					
הפסדי אשראי (4)											
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		מזה:		סך הכל	סך הכל	ביצוע	דירוג	סך הכל	
		נטו	אשראי	פגום	חובות (2) בעייתי						
3.4	0.4	2.1	4.4	11.4	127.0	147.6	11.4	111.4	147.6	147.6	ציבור - מסחרי
-	0.1	-	0.1	0.1	21.8	24.2	0.1	24.1	24.3	24.3	חקלאות
12.3	(0.9)	(12.6)	15.4	38.5	761.9	940.2	38.5	774.0	963.5	963.5	כרייה וחציבה
5.0	0.4	(0.5)	5.3	29.5	249.0	598.2	29.5	512.7	606.8	606.8	תעשייה
0.8	0.1	-	0.9	1.0	188.9	198.9	1.0	193.0	207.2	207.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.4	(0.1)	(0.2)	0.1	0.8	93.8	109.6	0.8	135.6	137.6	137.6	בינוי ונדל"ן - נדל"ן
21.4	1.8	1.7	26.2	48.9	1,264.1	1,441.7	48.9	1,195.9	1,441.9	1,441.9	אספקת חשמל ומים
12.1	0.5	1.2	12.2	21.9	154.4	184.9	21.9	117.9	185.0	185.0	מסחר
2.4	0.1	0.1	1.0	4.0	179.1	204.3	8.5	164.2	208.8	208.8	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
3.2	(0.6)	0.6	4.7	16.9	190.8	277.5	16.9	146.0	277.5	277.5	תחבורה ואחסנה
0.6	-	(0.2)	1.8	1.9	85.5	90.9	1.9	79.3	90.9	90.9	מידע ותקשורת
2.9	-	0.8	2.2	9.0	238.6	352.1	9.0	281.3	352.1	352.1	שרותים פיננסיים
1.7	0.1	-	2.3	6.7	379.9	488.1	6.7	445.6	488.1	488.1	שרותים עסקיים
66.2	1.9	(7.0)	76.6	190.6	3,934.8	5,058.2	195.1	4,181.0	5,131.3	5,131.3	אחרים
1.5	0.1	0.1	0.3	1.5	207.6	207.6	1.5	190.9	207.6	207.6	שרותים ציבוריים
64.5	(0.2)	3.2	26.9	94.2	8,044.1	11,504.1	94.2	10,678.7	11,510.4	11,510.4	וקהילתיים
132.2	1.8	(3.7)	103.8	286.3	12,186.5	16,769.9	290.8	15,050.6	16,849.3	16,849.3	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	817.8	817.8	-	984.3	984.3	984.3	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	26.7	28.3	-	1,800.7	1,800.7	1,800.7	הלוואות לדיור
132.2	1.8	(3.7)	103.8	286.3	13,031.0	17,616.0	290.8	17,835.6	19,634.3	19,634.3	אנשים פרטיים - אחר
											סך הכל ציבור - פעילות בישראל
											בנקים בישראל
											ממשלה בישראל
											סך הכל פעילות בישראל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 13,031.0 מיליון ש"ח, 1,988.9 מיליון ש"ח, 9.0 מיליון ש"ח, 4,605.4 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות)
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק
- (6) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק-פעילות בישראל בלבד (המשך)
סכומים מדווחים, במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016

		חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)			
		הפסדי אשראי (4)								
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			מזה: בעייתי (6)	סך הכל	בעייתי (5)	דירוג ביצוע אשראי	סך הכל	
		נטו	פגום	מזוה: חובות (2)						
2.9	0.7	1.9	5.6	8.7	124.8	146.3	8.7	133.5	146.3	ציבור - מסחר
-	0.1	-	-	-	25.5	29.2	-	28.0	29.4	חקלאות
16.0	(0.7)	(8.7)	14.1	38.3	799.8	982.9	38.3	915.3	1,006.0	כרייה וחציבה
6.6	(0.1)	0.6	5.6	20.0	320.9	636.4	20.0	564.1	636.4	תעשייה
0.5	-	(0.4)	0.5	0.5	142.9	158.1	0.5	159.7	162.6	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.3	-	(0.2)	0.1	0.3	95.1	114.2	0.3	141.8	142.2	בינוי ונדל"ן - נדל"ן
28.8	9.9	17.2	23.8	77.3	1,223.6	1,399.2	77.3	1,290.1	1,399.3	אספקת חשמל ומים
12.1	2.6	3.3	12.9	23.6	162.1	195.5	23.6	141.3	195.7	מסחר
3.2	-	0.8	1.6	6.6	179.0	210.7	9.3	197.4	221.5	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
2.9	(0.7)	0.2	2.0	8.5	214.4	312.9	8.5	284.7	312.9	תחבורה ואחסנה
0.7	(0.4)	(0.5)	1.5	2.1	76.1	81.0	2.1	62.3	81.0	מידע ותקשורת
3.4	0.8	2.1	2.1	11.4	284.1	408.2	11.4	351.9	408.2	שרותים פיננסיים
1.7	(0.3)	(0.4)	2.0	5.3	360.9	474.6	5.3	451.7	474.6	שרותים עסקיים
79.1	11.9	15.9	71.8	202.6	4,009.2	5,149.2	205.3	4,721.8	5,216.1	אחרים
1.8	0.3	0.6	0.3	2.8	250.2	250.2	2.8	225.1	250.2	שרותים ציבוריים
67.5	4.5	10.9	28.5	115.3	8,263.2	13,058.6	115.3	12,291.8	13,063.6	וקהילתיים
148.4	16.7	27.4	100.6	320.7	12,522.6	18,458.0	323.4	17,238.7	18,529.9	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	2,016.4	2,016.4	-	2,185.1	2,185.1	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	28.4	33.5	-	1,212.0	1,212.0	הלוואות לדיור
148.4	16.7	27.4	100.6	320.7	14,567.4	20,507.9	323.4	20,635.8	21,927.0	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	2,016.4	2,016.4	-	2,185.1	2,185.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	28.4	33.5	-	1,212.0	1,212.0	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	28.4	33.5	-	1,212.0	1,212.0	ממשלה בישראל
148.4	16.7	27.4	100.6	320.7	14,567.4	20,507.9	323.4	20,635.8	21,927.0	סך הכל פעילות בישראל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (2), אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 14,567.4 מיליון ש"ח, 1,379.0 מיליון ש"ח, 15.1 מיליון ש"ח, 5,965.5 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

חשיפה למדינות זרות (1)

חלק א' - מידע בדבר כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך * (4)

ליום 31 במרס 2017

חשיפה מאזנית (2) מעבר לגבול		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)		חשיפה מאזנית (2)			המדינה
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	סיכון אשראי מאזני בעייתי	חובות פגומים	לאחרים	
-	8.2	-	5.2	-	-	8.2	ספרד
-	28.0	-	1.2	-	-	28.0	איטליה
-	2.1	-	-	0.4	-	2.1	פורטוגל
-	0.5	-	0.7	-	-	0.5	אירלנד
-	1.1	-	-	-	-	1.1	יוון
-	12.2	-	52.6	-	-	12.2	הודו
-	95.2	-	11.6	-	-	95.2	בריטניה
0.1	276.5	-	73.6	-	2.7	276.6	אחרות
0.1	423.8	-	144.9	-	3.1	423.9	סך כל החשיפות למדינות זרות
0.1	59.9	-	60.9	-	0.1	60.0	סך החשיפות למדינות LDC

ליום 31 במרס 2016

חשיפה מאזנית (2) מעבר לגבול		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)		חשיפה מאזנית (2)			המדינה
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	סיכון אשראי מאזני בעייתי	חובות פגומים	לאחרים	
-	4.8	-	4.2	0.8	-	4.8	ספרד
-	27.8	-	0.6	0.1	-	27.8	איטליה
-	1.8	-	-	-	-	1.8	פורטוגל
-	1.4	-	0.4	-	-	1.4	אירלנד
-	48.7	-	23.3	3.6	-	48.7	הודו
-	90.8	-	13.4	1.1	-	90.8	בריטניה
0.1	180.9	-	67.3	2.8	-	181.0	אחרות
0.1	356.2	-	109.2	8.4	-	356.3	סך כל החשיפות למדינות זרות
0.1	71.9	-	30.5	4.0	-	72.0	סך החשיפות למדינות LDC

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

חשיפה למדינות זרות (1) (המשך)

חלק א' - מידע בדבר כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (4)* (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016

חשיפה מאזנית (מעבר לגבול (2))		חשיפה חוץ מאזנית (2),(3)		חשיפה מאזנית (2)			המדינה
		מזה: סיכון אשראי	סך חשיפה חוץ מאזנית	סיכון אשראי מאזני בעייתי	חובות פגומים	לאחרים	
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	חוץ מאזני בעייתי	חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	לאחרים	
-	2.7	-	4.9	-	0.3	2.7	ספרד
-	14.3	-	1.8	-	-	14.3	איטליה
-	2.0	-	-	-	0.6	2.0	פורטוגל
-	0.8	-	0.6	-	-	0.8	אירלנד
-	30.3	-	38.4	-	0.5	30.3	הודו
-	71.2	-	13.8	-	0.7	71.2	בריטניה
0.1	174.4	-	72.9	-	7.4	174.5	אחרות
							סך כל החשיפות למדינות
0.1	295.7	-	132.4	-	9.5	295.8	זרות
0.1	54.8	-	46.9	-	1.0	54.9	סך החשיפות למדינות LDC

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

חלק ב' - מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% ובין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% ובין 20% מההון, לפי הנמוך
בימים 31 במרס 2017 ו-2016 ו-31 בדצמבר 2016 לא קיימת חשיפה למדינות זרות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% ובין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% ובין 20% מההון, לפי הנמוך.

חשיפה למדינות זרות (1) (המשך)

חלק ג' – מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות *

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				
2017				
אירלנד	פורטו ריקו	יוון	פורטוגל	
0.8	1.8	-	2.0	סכום החשיפה בתחילת תקופה
(0.3)	2.6	-	(0.3)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	-	1.1	0.4	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
0.5	4.4	1.1	2.1	סכום החשיפה בסוף תקופה
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				
2016				
רומניה	פורטו ריקו	קפריסין	הונגריה	פורטוגל
3.9	2.7	0.3	0.4	1.3
1.5	(0.8)	(0.2)	0.5	0.5
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
5.4	1.9	0.1	0.9	1.8
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016				
אירלנד	פורטו ריקו	קפריסין	פורטוגל	
0.4	2.7	0.3	1.3	סכום החשיפה בתחילת תקופה
(0.1)	(0.9)	(6.2)	0.7	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
0.5	-	5.9	-	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
0.8	1.8	-	2.0	סכום החשיפה בסוף תקופה

* עיקר האשראי שניתן בפועל הינו אשראי פקטורינג המובטח בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים וניגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוזף מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ולשל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוזף מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, איטליה, אירלנד, יוון וספרד.

מימון ממונף - Leveraged Finance

ככלל, מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. בפרט, הבנק מחשיב מימון ממונף כאשראי הנכלל באחת מארבע הקבוצות כמפורט במידע נוסף על הסיכונים השנתי באתר האינטרנט של הבנק.

אין חשיפה מאזנית בגין עסקאות בגין אשראי לרכישת אמצעי שליטה ליום 31 במרס 2017 (31 במרס 2016 – 25.3 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 21.1 מיליון ש"ח).
לימים 31 במרס 2017 ו-2016 – 31 בדצמבר 2016 אין חשיפה חוץ מאזנית למימון ממונף.
למידע המפורט האיכותי והכמותי על סיכוני אשראי הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה גילויים פיקוחיים נוספים ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון שוק

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכון שוק

הבנק, כחלק מקבוצת הבינלאומי, עושה שימוש במספר מודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן, מבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

א. החשיפה לריבית

סיכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בחשבונות עו"ש שאינם נושאים ריבית קיימות יתרונות זכות בסכום יציב לאורך זמן. הבנק מתבסס על מודל ייעודי וקבע כי תקופת הפירעון של יתרונות העו"ש, המשמשת בחישוב החשיפה לריבית.

להלן תיאור רגישות ההון לשינויים במקביל בעקומי הריבית - השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של ירידה מקבילה של 1% בעקום הריבית:

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 במרס 2017		
המגבלה	אחוז החשיפה	המגבלה	אחוז החשיפה	
3.5%	0.9%	3.5%	1.5%	מט"י לא צמוד
3.5%	1.9%	3.5%	2.0%	מט"י צמוד מדד
1.0%	0.2%	1.0%	0.3%	מט"ח וצמוד מט"ח

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הריבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

ליום 31 במרס 2017

(1). שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית):

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח					
20,444.2	525.3	440.7	1,243.2	18,235.0	נכסים פיננסיים (1)
1,368.6	275.7	1,044.3	-	48.6	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים (3)
19,751.8	456.3	1,149.5	1,286.8	16,859.2	התחייבויות פיננסיות (1)(5)
1,384.3	354.1	265.3	-	764.9	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים
676.7	(9.4)	70.2	(43.6)	659.5	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

(2). השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (4)(6)

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		שינויים בשיעורי הריבית			
	השפעות סך מקזזות הכל	אחר	דולר	צמוד מדד		לא צמוד		
במיליוני ש"ח								
(7.37%)	(49.9)	626.8	-	(9.5)	68.8	(22.5)	590.0	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.81%)	(5.5)	671.3	-	(9.4)	69.9	(41.4)	652.2	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
7.67%	51.9	728.6	-	(9.1)	70.8	(67.3)	734.2	קיטון מידי מקביל של אחוז אחד

הערות בעמוד 45

ליום 31 במרס 2016

(1). שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית):

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח					
19,381.1	449.6	488.2	1,229.6	17,213.7	נכסים פיננסיים (1)
1,263.7	173.7	987.8	49.7	52.5	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים (3)
18,436.8	445.5	1,053.9	1,480.9	15,456.5	התחייבויות פיננסיות (1)
1,314.9	182.4	394.3	-	738.2	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים
893.1	(4.6)	27.8	(201.6)	1,071.5	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

(2). השפעת שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (4)

סך הכל	השפעות סך מקזזות הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		שינויים בשיעורי הריבית		
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד			
במיליוני ש"ח								
(9.28%)	(83.0)	810.1	-	(5.0)	27.5	(184.3)	971.9	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(0.91%)	(8.2)	884.9	-	(4.8)	27.8	(199.7)	1,061.6	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
8.40%	74.9	968.0	-	(4.5)	24.9	(221.4)	1,169.0	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

הערות בעמוד הבא

ליום 31 בדצמבר 2016

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית):

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		לא צמוד	צמוד מדד
	אחר	דולר	דולר	אחר		
במיליוני ש"ח						
20,208.1	493.7	415.2	1,281.8	18,017.4		נכסים פיננסיים (1)
1,233.9	172.3	1,015.9	-	45.7		סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוף מאזניים (3)
19,355.1	504.2	1,164.9	1,320.3	16,365.7		התחייבויות פיננסיות (1)
1,244.3	164.7	230.5	-	849.1		סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוף מאזניים
842.6	(2.9)	35.7	(38.5)	848.3		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

2. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (4)

סך הכל	מטבע חוץ (2)		מטבע ישראלי		לא צמוד	צמוד מדד	שינויים בשיעורי הריבית	
	השפעות סך מקצות הכל	אחר	דולר	אחר				
במיליוני ש"ח								
(6.37%)	(53.7)	788.9	-	(2.7)	34.2	(18.4)	775.8	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(0.65%)	(5.5)	837.1	-	(2.8)	35.5	(36.3)	840.7	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
6.41%	54.0	896.6	-	(2.8)	33.4	(61.0)	927.0	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

הערות:

- לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוף מאזניים.
- לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוף.
- סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוף מאזניים, שהם מהוונים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מיגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במיגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במיגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מיגזרי ההצמדה.
- ליום 31 במרס 2017 כולל שווי הוגן של ההתחייבויות האקטואריות לעובדים בסך של 202.3 מיליון ש"ח ואינו כולל את שווי נכסי התוכנית. מספרי השוואה לא סווגו מחדש.
- ליום 31 במרס 2017 מדידה זו כוללת את השפעת הרגישות של ההתחייבויות האקטואריות לעובדים, אשר נאמדת בירידה בשווי ההוגן של כ- 3.7 מיליון ש"ח בתרחיש עליה של 1% בריבית ואינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים בריבית. מספרי השוואה לא סווגו מחדש.

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2017
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

	מעל 10	מעל 5	מעל 3	מעל 3	מעל 3	מעל 3	מעל 3	מעל 3
מעל 20	עד 20	עד 10	עד 5	עד 3	עד 3	עד 3	עד 3	עד 3
שנה	שנה	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים
מטבע ישראלי לא צמוד								
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים								
0.4	182.9	459.9	278.2	933.0	1,296.1	771.2	14,294.9	נכסים פיננסיים (1)
-	-	-	-	-	30.6	5.9	1.6	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	-	11.0	2.1	0.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
0.4	182.9	459.9	278.2	933.0	1,337.7	779.2	14,296.9	סך כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים								
-	(0.4)	5.0	296.9	492.3	461.9	369.0	15,032.2	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	19.5	1.5	1.5	11.3	555.7	164.9	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	-	11.0	2.1	0.4	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
-	-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
-	(0.4)	24.5	298.4	493.8	484.2	926.8	15,197.5	סך כל השווי ההוגן
-	-	-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים, נטו
0.4	183.3	435.4	(20.2)	439.2	853.5	(147.6)	(900.6)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
843.4	843.0	659.7	224.3	244.5	(194.7)	(1,048.2)	(900.6)	החשיפה המצטברת במגזר

הערות לעמודים 46 עד 53 ראה עמוד 52.

2016 בדצמבר 31			2016 במרס 30								
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	ללא תקופת פרעון	ללא תקופת פרעון
0.58	2.32%	18,018.3	0.70	1.22%	17,217.8	0.53	2.22%	18,235.9	19.3		
0.20		34.6	0.28		52.3	0.23		38.1	-		
0.4		17.5	-		7.0	0.33		19.8	6.3		
-		-	-		-	-		-	-		
⁽²⁾ 0.58	2.32%	18,070.4	0.20	1.22%	17,277.1	⁽²⁾ 0.58	2.22%	18,293.8	25.6		
0.16	1.25%	16,365.7	0.13	0.75%	15,456.5	0.15	1.01%	16,656.9	-		
0.32		838.1	0.34		738.0	0.32		754.4	-		
0.4		17.5	-		7.0	0.33		19.8	6.3		
-		-	-		-	-		-	-		
⁽²⁾ 0.17	1.25%	17,221.3	0.07	0.75%	16,201.5	⁽²⁾ 0.16	1.01%	17,431.1	6.3		
									-		

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2017 (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

מטבע	עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 שנים עד 5 שנים	מעל 5 שנים עד 10 שנים	מעל 10 שנים עד 20 שנה	מעל 20 שנה
מטבע ישראלי צמוד למדד								
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים								
	79.9	20.0	86.6	779.8	198.2	72.1	6.5	-
נכסים פיננסיים (1)								
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט	-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות)	-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	-	-	-	-	-	-	-	-
סך כל השווי ההוגן	79.9	20.0	86.6	779.8	198.2	72.1	6.5	-
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים								
	106.4	19.7	97.5	499.4	198.4	318.0	40.6	6.8
התחייבויות פיננסיות (1)								
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט	-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות)	-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	-	-	-	-	-	-	-	-
סך כל השווי ההוגן	106.4	19.7	97.5	499.4	198.4	318.0	40.6	6.8
מכשירים פיננסיים, נטו	-	-	-	-	-	-	-	-
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית	(26.5)	0.3	(10.9)	280.4	(0.2)	(245.9)	(34.1)	(6.8)
במגזר	(26.5)	(26.2)	(37.1)	243.3	(2.8)	(36.9)	(43.7)	
החשיפה המצטברת במגזר								

הערות לעמודים 46 עד 53 ראה עמוד 52.

2016 בדצמבר 31			2016 במרס 30						
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון
2.32	1.84%	1,281.8	3.22	1.38%	1,229.6	2.13	1.75%	1,243.2	0.1
-	-	-	0.11	-	49.7	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(2) 2.32	1.84%	1,281.8	3.10	1.38%	1,279.3	(2) 2.13	1.75%	1,243.2	0.1
3.85	1.16%	1,320.3	3.92	0.96%	1,480.9	3.79	1.08%	1,286.8	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(2) 3.85	1.16%	1,320.3	3.92	0.96%	1,480.9	(2) 3.79	1.08%	1,286.8	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2017 (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

מטבע חוץ (3)	עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 שנים עד 5 שנים	מעל 5 שנים עד 10 שנים	מעל 10 שנים עד 20 שנה	מעל 20 שנה
מטבע חוץ (3)								
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים								
נכסים פיננסיים (1)	158.2	386.5	15.0	101.1	14.7	287.8	-	2.6
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	278.0	600.2	423.3	2.6	1.2	1.9	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	0.3	2.0	10.5	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	-	-	-	-	-	-	-	-
סך כל השווי ההוגן	436.5	988.7	448.8	103.7	15.9	289.7	-	2.6
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים								
התחייבויות פיננסיות (1)	1,403.8	65.1	134.7	2.2	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	113.2	56.5	29.1	67.0	39.4	208.9	92.5	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	0.3	2.0	10.5	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	-	-	-	-	-	-	-	-
סך כל השווי ההוגן	1,517.3	123.6	174.3	69.2	39.4	208.9	92.5	-
מכשירים פיננסיים, נטו	-	-	-	-	-	-	-	-
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר	(1,080.8)	865.1	274.5	34.5	(23.5)	80.8	(92.5)	2.6
החשיפה המצטברת במגזר	(1,080.8)	(215.7)	58.8	93.3	69.8	150.6	58.1	60.7

הערות לעמודים 46 עד 53 ראה עמוד 52.

2016 בדצמבר 31			2016 במרס 30						ללא
משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	משך	שיעור	סך הכל	תקופת
חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	שווי הוגן	חיים	תשואה	שווי הוגן	פרעון
ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		
אפקטיבי	באחוזים		אפקטיבי	באחוזים		אפקטיבי	באחוזים		
בשנים			בשנים			בשנים			
1.67	2.32%	908.9	1.92	1.99%	937.8	2.76	2.06%	966.0	0.1
0.19		1,177.0	0.15		1,161.4	0.17		1,307.2	-
-		11.2	-		0.1	-		12.8	-
-		-	-		-	-		-	-
⁽²⁾ 0.83	2.32%	2,097.1	0.94	1.99%	2,099.3	⁽²⁾ 1.26	2.06%	2,286.0	0.1
0.06	1.18%	1,669.1	0.05	0.93%	1,499.4	0.06	1.23%	1,605.8	-
3.90		383.9	3.19		576.6	4.44		606.6	-
-		11.2	-		0.1	-		12.8	-
-		-	-		-	-		-	-
⁽²⁾ 0.77	1.18%	2,064.2	0.93	0.93%	2,076.1	⁽²⁾ 1.25	1.23%	2,225.2	-
									-

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2017 (המשך)
כסומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 שנים עד 5 שנים	מעל 5 שנים עד 10 שנים	מעל 10 שנים עד 20 שנה	מעל 20 שנה
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
14,533.0	1,177.7	1,397.7	1,813.9	491.1	819.8	189.4	3.0
נכסים פיננסיים (1)							
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט							
279.6	606.1	453.9	2.6	1.2	1.9	-	-
אופציות)							
0.7	4.1	21.5	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
14,813.3	1,787.9	1,873.1	1,816.5	492.3	821.7	189.4	3.0
סך כל השווי ההוגן							
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
16,542.4	453.8	694.1	993.9	495.3	323.0	40.2	6.8
התחייבויות פיננסיות (1)							
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט							
278.1	612.2	40.4	68.5	40.9	228.4	92.5	-
אופציות)							
0.7	4.1	21.5	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
16,821.2	1,070.1	756.0	1,062.4	536.2	551.4	132.7	6.8
סך כל השווי ההוגן							
מכשירים פיננסיים, נטו							
(2,007.9)	717.8	1,117.1	754.1	(43.9)	270.3	56.7	(3.8)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית							
(2,007.9)	(1,290.1)	(173.0)	581.1	537.2	807.5	864.2	860.4
במגזר							
החשיפה המצטברת במגזר							
7.7	7.0	21.1	44.1	21.9	34.3	54.7	11.4
התחייבויות לזכויות עובדים, ברוטו-							
פנסיה ופיצויים							

הערות לעמודים 46 עד 53:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 18 לדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- 1. למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- 2. ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- 3. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

2016 בדצמבר 31			2016 במרס 30							
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל 20 שנה
0.92	2.50%	20,209.0	0.92	1.33%	19,385.2	0.92	2.34%	20,445.1	19.5	3.0
0.20		1,211.6	0.16		1,263.4	0.17		1,345.3	-	-
-		28.7	-		7.1	-		32.6	6.3	-
-		-	-		-	-		-	-	-
0.71	2.50%	21,449.3	0.87	1.33%	20,655.7	⁽²⁾ 0.70	2.34%	21,823.0	25.8	3.0
0.40	1.19%	19,355.1	0.43	0.91%	18,436.8	0.38	1.06%	19,549.5	-	6.8
0.20		1,222.0	1.59		1,314.6	0.17		1,361.0	-	-
-		28.7	-		7.1	-		32.6	6.3	-
-		-	-		-	-		-	-	-
0.46	1.19%	20,605.8	0.51	0.91%	19,758.5	⁽²⁾ 0.50	1.06%	20,943.1	6.3	6.8
										-
										(3.8)
										860.4
						15.69	1.66%	202.3		11.4

ב. חשיפת הבסיס

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

		כחלק מההון הפנוי ליום			
	מגבלת הדירקטוריון	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרס 2017	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרס 2017
				במיליוני ש"ח	
	-	98.4%	95.8%	1,094.6	1,084.6
	(30%)/+30%	(1.4%)	(1.3%)	(15.8)	(14.6)
	(10%)/+10%	3.0%	5.5%	33.4	62.4
		100.0%	100.0%	1,112.2	1,132.4
					מיגזר שיקלי לא צמוד
					מיגזר שיקלי צמוד מדד
					מט"ח וצמוד מט"ח
					סך הכל

רגישות ההון לשינויים בשער חליפין

הבנק פועל בשוק המטבע בעיקר באמצעות עסקות ספוט ופורוורד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים. המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים:

ליום 31 במרס 2017

ליום 31 במרס 2017				
מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	3.5	7.1	(3.5)	(7.1)
אירו	(0.5)	(1.1)	0.5	1.1

ליום 31 במרס 2016

ליום 31 במרס 2016				
מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	1.4	2.8	(1.4)	(2.8)
אירו	(0.5)	(1.0)	0.5	1.0

ליום 31 בדצמבר 2016

ליום 31 בדצמבר 2016				
מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
במיליוני ש"ח				
דולר	1.8	3.6	(1.8)	(3.6)
אירו	(0.3)	(0.5)	0.3	0.5

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

סיכון נזילות ומימון

למידע בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים והתחייבויות

עיקר הנכסים הנזילים של הבנק, הכוללים מזומנים, פיקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופיקדונות מוניטריים) וניירות ערך, הסתכמו ביום 31 במרס 2017 ב- 6.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-6.6 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 6.1 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016, מזה, יתרת המזומנים ופיקדונות בבנק ישראל הסתכמה ב- 4.6 מיליארד ש"ח וכ- 1.4 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל (ב- 31 במרס 2016 – 4.6 מיליארד ש"ח ו- 2.0 מיליארד ש"ח, ב- 31 בדצמבר 2016 - 4.7 מיליארד ש"ח ו- 1.4 מיליארד ש"ח, בהקבלה).

יחס הפיקדונות לאשראי לציבור ליום 31 במרס 2017, עומד על 136.3% בהשוואה ל- 133.2% ביום 31 במרס 2016 ו- 139.5% ביום 31 בדצמבר 2016. ב- 31 במרס 2017 הסתכמו פיקדונות הציבור וכתבי התחייבות נדחים, בכ- 17.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל- 16.7 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו- 17.8 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016.

סיכונים תפעוליים

למידע אודות הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם ובכלל זה בנושא המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר - ראה בדוח שנתי 2016 ובדוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים ובכלל זה סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור כולל סיכונים חוצי גבולות (Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה בדוח שנתי 2016 ובדוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

טבלת גורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2016. במהלך הרבעון עלתה רמת הסיכון התפעולי מ"קטנה-בינונית" ל"בינונית" לאור התגברות סיכוני הסייבר בכללותם לצד הרחבת פעילות הבנק בדיגיטל.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה פרק משנה "גילויים פיקוחיים נוספים" בפרק "מידע כספי" באתר הבנק באינטרנט.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

58	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
58	הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
לא חל שינוי במדיניות החשבונאית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים שפורטה בדוחות הכספיים לשנת 2016.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש דצמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB. לדוחות צורף דוח דירקטוריון והנהלה בדבר מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחת בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 במרס 2017 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 לא חל כל שינוי בבקרה הפנימית על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

יעקב מלכין
מנכ"ל הבנק

יוסי לוי
יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 14 במאי 2017

הצהרות לגבי גילוי בדוחות הצהרה

אני, יעקב מלכין מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי⁽¹⁾. וכן:
- א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
- ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
- ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
- ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע במהלך הרבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי;
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
- א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
- ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יעקב מלכין - מנכ"ל

14 במאי 2017

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרה

אני, עופר סלפטר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2017 (להלן: "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי⁽¹⁾. וכן:

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע במהלך הרבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן,

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

עופר סלפטר – סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

14 במאי 2017

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".